

Päiväys
29.9.2026

Diaarinumero
93/03.04.04.04.23/2026

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

29.9.2026

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **6.10.2026**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 29.9.2026 nro 1181/2026, valitus maa-aines- ja ympäristölupa-asiassa, Forssa.

Luvan hakija

Kuljetus Nukari Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **29.9.2026 – 5.11.2026**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **5.11.2026**.

29.9.2026

Dnro 93/03.04.04.04.23/2026

Asia Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa

Valittaja

Luvan hakija

Kuljetus Nukari Oy

Päätös, josta valitetaan

Forssan ympäristölupalautakunta 15.12.2025 (9.12.2025 § 77)

Ympäristölautakunta on myöntänyt Kuljetus Nukari Oy:lle maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisen yhteisluvan maa-ainesten ottamiseen, louhintaan ja murskaukseen tilalla Paasikangas 61-403-10-68. Toimintaa on harjoitettava hakemuksen, 25.8.2025 päivätyn ottosuunnitelman, 4.2.2025 päivättyjen piirustusten, muiden liitteiden ja päätöksessä annettujen lupamääräysten 1–18 mukaisesti. Lupa on määrätty olemaan voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Päätöksessä on määrätty, että toiminnan saa aloittaa muualla kuin laajennusalueella (Kollinkalliontien eteläpuolella 1,8 ha) lupapäätöstä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Lupamääräykset 1–18 kuuluvat seuraavasti:

1. Toiminnanharjoittaja

Ympäristönsuojeluviranomaiselle on esitettävä toiminnasta ja toiminnan tarkkailusta vastaavan yhdyshenkilön ja työnjohtajan nimi kirjallisesti ennen toiminnan aloittamista. Luvanhaltijan vaihtuessa on vaihtumisesta ilmoitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Luvan haltija sitoutuu vastaamaan yksin kaikista näissä lupamääräyksissä esitetyistä töistä ja niiden suorittamisesta aiheutuvista kustannuksista sekä kaikista tarvittavista tai määräytyistä varotoimenpiteistä ympäristöön nähden.

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa parhaan käytettävissä olevan tekniikan kehittymisestä ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon.

2. Toiminta

Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta lainvoimaiseksi tulemisesta. Kiinteistöltä Paasikangas 61-403-10-68 saa luvan voimassaoloaikana ottaa maa-aineksia yhteensä enintään noin 130 000 m³ltr. Alueilla 1 ja 3 tällä hetkellä varastoituna olevat louheet voidaan murskata, kun murskaus sijoitetaan alueelle 2.

Suunnitelma-alueelle ei saa tuoda muualta kivi- ja maa-aineksia käsiteltäväksi, lukuun ottamatta viimeistelyyn ja maisemointiin tarvittavia pilaantumattomia maa-aineksia.

Lupamääräys sisältää kuvan 4.2.2025 päivätystä aluejakokartasta.

3. Ottotaso ja merkitseminen

Alueen korkotaso sekä alin ottotaso tulee merkitä maastoon paikkaan, jossa se säilyy pysyvästi koko ottamistoiminnan ajan. Ottamisen saa ulottaa enintään suunnitelmassa esitettyyn korkeuteen +117–122 m (N2000). Alimman ottamistason ja pohjavedenkorkeuden tarkkailussa havaitun ylimmän pohjaveden korkeustason väliin tulee jäädä kuitenkin aina vähintään neljän (4) metrin suojakerros. Alinta ottotasoa tulee nostaa, mikäli alueen pohjaveden tason todetaan nousevan niin, että neljän (4) metrin suojakerros ei toteudu.

Ottamistasot on vaaittava ennen ottamistoiminnan aloittamista ja vuosittain, mikäli kyseisenä vuonna on ollut maa-ainesten ottoa. Vaaituspisteet on oltava vähintään sadan metrin välein. Lisäksi vaaitus on tehtävä alimmista ottokohdista. Tulokset on esitettävä kartalla korkeusjärjestelmässä N2000 ja toimitettava ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Ottamisalueen rajat tulee olla merkittynä maastoon koko ottotoiminnan ajan. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää valvontaviranomaisen aloituskatselmusta ennen ottamisen aloittamista.

4. Toiminta-aika

Toiminta on sallittua arkipäivisin maanantaista perjantaihin seuraavasti (sulkeissa poikkeavat toiminta-ajat):

- Murskaus: ma–pe klo 7–18, (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Poraus: ma–pe klo 7–18, enintään 9 h/vrk, (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Rikotus: ma–pe klo 8–18, (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Räjähdykset: ma–pe klo 8–18, (ei juhannuksesta elokuun alkuun)
- Seulonta: ma–pe klo 7–18 (ei juhannuksesta elokuun alkuun)

- Kuormaus ja kuljetus: ma–pe klo 7–18, la klo 8–18 (tarvittaessa 24/7)

Mikäli kuormausta ja kuljetusta on tarpeen tehdä klo 18.00–07.00, arkipyhinä tai sunnuntaisin, tulee asiasta ilmoittaa perusteluineen tämän luvan valvojalle vähintään viikkoa aiemmin. Ilmoitusta ei tarvita hiekoitussoran kuormaamisesta ja kuljetuksesta silloin, kun kyse on yleisten teiden liukkaudentorjunnasta.

5. Pöly

Pölyävät toiminnot on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle.

Porauslaitteissa on käytettävä pölynimureita, ja pölyntorjuntaa on tarvittaessa tehostettava koteloinnilla. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, esimerkiksi kastelua.

Pölypäästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu.

Toiminta-alueen ja tiestön pölyhaittoja on tarvittaessa vähennettävä esimerkiksi kastelemalla tai käyttämällä pohjavesialueelle soveltuvia pölynsidonta-aineita.

Jos yleiselle tielle leviää alueelta pölyä tai maa-aineksia, on ne siivottava viipymättä.

6. Pölypitoisuus ja mittaaminen

Toiminnasta ei saa asutuilla alueilla aiheutua ilman epäpuhtauksia, jotka ylittävät valtioneuvoston ilmanlaadusta antaman asetuksen (79/2017) mukaiset raja-arvot. Laitoksen toiminnan aiheuttama hengitettävien hiukkasten pitoisuus (PM10) saa olla enintään 50 µg/m³, vuorokausikeskiarvona (24 h) laskettuna ja 40 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna häiriintyvien kohteiden piha-alueella. Pienhiukkasten (PM2,5) pitoisuus saa olla enintään 25 µg/m³ kalenterivuoden keskiarvona laskettuna.

Toiminnasta havaittujen pölyhaittojen vuoksi valvova viranomainen voi edellyttää pölypitoisuuksien mittauksia. Mittauksissa on noudatettava valtioneuvoston asetusta (79/2017) ilmanlaadusta.

7. Päästöt vesiin

Tarvittaessa pinta- ja kuivatusvedet on ohjattava riittävän suuren selkeytysaltaan kautta ojiin. Selkeytysallas on tyhjennettävä tarvittaessa, mutta kuitenkin vähintään kerran toimintavuoden aikana siihen laskeutuneesta kiintoaineksesta.

Mikäli alueella on tarve sosiaalityöille, tulee niihin asentaa asianmukaiset kuivakäymälät, tai WC-vedet tulee johtaa umpisäiliöön. Mahdolliset peseytymisvedet tulee johtaa umpisäiliöön. Jätevedet ja kuivakäymäläjätteet tulee toimittaa käsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavalle laitokselle.

8. Melu

Toiminnasta aiheutuva melutaso ei saa päiväaikaan klo 7–22 ylittää 55 dB:ä eikä yöaikaan klo 22–7 ylittää 50 dB:n (A-painotettua ekvivalenttitasoa) eniten melulle altistuvien asuinrakennusten ulko-oleskelualueilla. Toiminnasta aiheutuva melutaso lähimmissä melulle altistuvissa vapaa-ajan asumiseen käytettävissä alueilla ulkona ei saa klo 7–22 ylittää 45 dB:n ja klo 22–7 40 dB:n A-painotettua ekvivalenttitasoa.

Murskauslaitteisto on sijoitettava mahdollisimman alhaiselle tasolle niin, että voimakkain ääni ei lähde melulle altistuvien kohteiden suuntaan. Murskattavat materiaalit sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntiin. Tarvittaessa melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Porausta tehdessä ei samanaikaisesti saa murskata eikä rikottaa louhetta tai kiviä iskuvasaralla.

Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnan melutasojen tarkistamista mittaamalla lähimmillä häiriintyvillä kohteilla mm. olosuhteiden muuttuessa tai melutason ollessa ennakoimattoman suuri. Mittausten teossa tulee käyttää riittävän asiantuntevaa ja puolueetonta ulkopuolista toimijaa. Mittaustulokset on toimitettava viipymättä ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi antaa tulosten perusteella asiaa koskevia määräyksiä.

9. Tärinä

Räjäytystyöt on suunniteltava ja toteuttava siten, että räjäytyksistä ei aiheudu rakenteiden ja laitteistojen kannalta haitalliseksi määritettyä tärinää. Räjäytystöiden yhteydessä on tärinää mitattava tarpeellisessa määrässä lähimmissä tärinälle altistuvissa kohteissa. Lisäksi on tehtävä riittävän laajalla alueella rakennusten ja rakennelmien kuntokatselmukset.

Räjäytyksistä on pidettävä kirjaa. Räjäytysraportin tulokset on toimitettava pyydettäessä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailuraportissa on esitettävä mm. räjäytysten määrä ja ajankohta, räjäytyksiä koskevat valitukset, tärinänmittaustulokset, mahdolliset aiheutuneet vauriot ja niiden korjaustoimenpiteet.

Räjäytyksistä on tiedotettava ennakkoon hyvissä ajoin lähimpiä häiriintyviä kohteita.

10. Maaperän ja pohjaveden suojelurakenteet

Alueella ei saa huoltaa, korjata tai pestä työkoneita tai laitteita lukuun ottamatta pieniä päivittäisiä huoltotoimenpiteitä.

Alueella on huolehdittava siitä, ettei koneiden ja laitteiden säilytyspaikalta pääse pohjaveteen tai maaperään öljyisiä tai muita luontoon kuulumattomia vesiä.

Polttomoottorikäyttöisen seulonta- ja murskauslaitteiston ja/tai aggregaatin toiminta-, tankkaus- ja säilytyspaikat tulee suojata kaksinkertaisen suojauksen periaatteen mukaisesti. Kaksinkertaisessa suojauksessa sekä ensisijaisen että toissijaisen suojauksen tulee muodostaa aukottomat ja toisistaan riippumattomat suojauskokonaisuudet.

Toiminta-, tankkaus- ja säilytyspaikan maaperä tulee olla suojattu öljyhiilivetyjen ja kemikaalien vaikutusta kestäväällä materiaalilla, esimerkiksi HDPE-muovikalvolla ja sen päälle levitettävällä 30 cm:n suojamaakerroksella. Maaperäsuojauksen reunat tulee olla korotettu niin, että öljy- yms. vuodot alueelta voidaan onnettomuustilanteissa kerätä hallitusti talteen. Suojatuille alueille kertyvien sadevesien keräily ja käsittely on järjestettävä niin, että likaisten sadevesien imeytyminen maaperään pohjavesialueelle ei ole mahdollista. Tankkaukset on tehtävä valvotusti ja ne tulee suorittaa maaperäsuojauksen päällä.

11. Polttoaineet ja niiden varastointi

Alueella ei saa varastoida polttoaineita. Koneissa ja laitteissa, jotka täytetään alueelle tankkausta varten tuotavasta polttoainetankista, on oltava ylitäytönestimet ja laponestolaitteet. Tankkaukset on tehtävä valvotusti. Tankkausten yhteydessä on aina oltava saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaaleja. Öljyn ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta.

12. Kemikaalit ja niiden varastointi

Alueella ei saa varastoida kemikaaleja, räjähdysaineita eikä öljytuotteita.

13. Jätehuolto

Alueella syntyvät jätteet tulee lajitella ja varastoida niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa tai muuta haittaa ympäristölle. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä.

Kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta, toissijaisesti uudelleenkäytettävä tai kierrätettävä. Jos tämä ei ole mahdollista, tulee jäte hyödyntää energiana. Jos mikään hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet tulee toimittaa niille tarkoitettuihin keräyspaikkoihin. Vaaralliset jätteet on varastoitava niille varatussa, lukitussa,

merkityssä sekä tiivispohjaisessa varastossa. Erilaiset jätteet on selkeästi merkittävä ja pidettävä erillään toisistaan. Nestemäiset jätteet tulee säilyttää tiiviissä astioissa ja suoja-altaassa. Jätteistä, niiden alkuperästä, laadusta ja määrästä sekä varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on pidettävä kirjaa. Kirjanpito on esitettävä pyydettyä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa asianmukaisen luvan omaavalle laitokselle.

14. Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

Häiriötilanteissa laitteisto on pysäytettävä välittömästi. Määrältään ja laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan aiheuttavista häiriötilanteista ja muista vahingoista sekä onnettomuuksista, joissa polttoaineita ja muita haitallisia aineita pääsee vuotamaan maaperään, pohja- tai pintavesiin, on viipymättä ilmoitettava pelastusviranomaiselle sekä ympäristönsuojeluviranomaiselle. Päästöjä lisäävästä häiriötilanteesta tulee laatia raportti, josta ilmenee ainakin häiriön kesto, suoritettavat toimenpiteet ja aiheutunut päästö.

Ympäristövahingon tapahtuessa tai ympäristövahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahingon torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävästi vahinkojen torjuntalaitteita ja tarvikkeita, kuten imeytysmateriaalia ja alkusammutuskalustoa. Lisäksi laitoksella tulee olla näiden käyttöön perehtynyttä henkilöstöä.

15. Pohjaveden tarkkailu

Pohjavesiputket

Alueen pohjaveden korkeustasoa (N_{2000}) on mitattava kolmen (3) kuukauden välein kolmesta pohjaveden tarkkailupisteestä HP5, HP6 ja HP7.

Lupamääräys sisältää kuvan 4.2.2025 päivätystä lopputilannepiirustuksesta.

Pohjaveden laatua tulee tarkkailla vuosittain. Vuodesta 2026 ja siitä alkaen tarkkailua tulee tehdä kolme (3) vuoden välein laajan ja välivuosina suppean analyysivalikoiman mukaan:

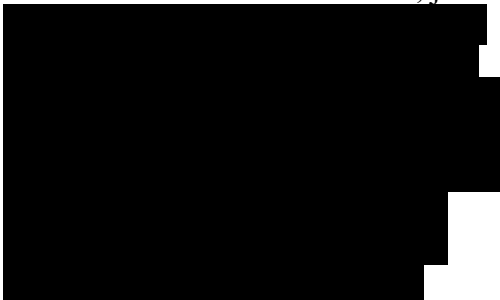
Aine / ominaisuus	Laaja	Suppea
Lämpök. koliform. bakteerit	x	x
Aistinvarainen arviointi	x	x
Alkaliniteetti	x	
Alumiini	x	
Ammonium *	x	
Fluoridi *	x	
Happi	x	x
Kloridi	x	x
KMnO ₄ -luku	x	x
Kokonaiskovuus	x	x
Lämpötila	x	
Mangaani	x	x
Nitraatti	x	
pH-luku	x	x
Rauta	x	x
Sameus	x	x
Sulfaatti	x	x
Sähkönjohtavuus	x	x
Väri	x	
TVOC	x	
Mineraaliöljy	x	x

*vain alkunäytteestä, mikäli aineelle ei todeta kohonnutta pitoisuutta

Ottamistoiminnan päättymisen jälkeen pohjaveden laadun tarkkailua tulee jatkaa vähintään kolme (3) vuotta.

Kaivot:

Tarkkailua tulee tehdä kaivoista, jotka sijaitsevat kiinteistöillä

Ennen ottotoiminnan aloittamista kaivoista tulee selvittää niiden tyyppi ja kunto sekä tieto siitä, käytetäänkö vettä talousvetenä.

Kaivoista on tarkkailtava pohjaveden laatua ennen ottotoiminnan aloittamista ja siitä alkaen kolmen (3) vuoden välein seuraavasti:

- Pohjaveden pinnankorkeus (N₂₀₀₀)
- Vähintään seuraavat veden laatua kuvaavat tekijät: aistinvarainen arviointi, pH, sähkönjohtavuus, sameus, rauta, mangaani, KMnO₄-luku, kloridi,

ammonium, nitraatti, nitriitti, escherichia coli, koliformiset bakteerit ja porakaivoista radon.

- Mikäli laatinäyte otetaan rakennuksen hanasta, tulee se mainita tulosten toimittamisen yhteydessä.

Mittausten teossa tulee käyttää riittävän asiantuntevaa ja puolueetonta ulkopuolista toimijaa tai se tulee tehdä muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä.

Toiminnanharjoittajan on huolehdittava siitä, että pohjavesiputket ovat lukittavia, edustavia ja riittävän syvälle asennettu asianmukaisen näytteenoton mahdollistamiseksi. Korkeus- ja laatutulokset on toimitettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä ympäristönsuojeluviranomaiselle, valtion valvontaviranomaiselle ja sähköiseen POVET-pohjavesitietojärjestelmään.

16. Raportointi

Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta.

Ympäristönsuojeluviranomaiselle ja/tai sähköisesti suoraan ympäristöhallinnon asianhallintatietojärjestelmään (Notto ja Ylva) tulee toimittaa vuosittain tammikuun loppuun mennessä edellistä vuotta koskeva raportti, joka sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- toiminta-ajat
- irrotetun ja murskatun maa-aineksen määrä lajeittain (mm. sora, kiviaines)
- kivimurskeen sekä muiden eri jakeiden varastojen määrät vuoden lopussa
- tiedot toiminnassa syntyneistä jätteistä jäteasetuksen (978/2021) 33 §:n mukaisesti
- tiedot häiriöistä ja onnettomuuksista
- pohjaveden tarkkailutulokset, ellei toimitettu jo aiemmin.

Raportin perusteena olevat asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä vähintään kuusi (6) vuotta. Tietoja tehdystä kirjanpidosta on tarvittaessa annettava ympäristönsuojeluviranomaiselle.

17. Alueen maisemointi ja jälkihoito

Ottoaluetta on muotoiltava ja kasvukerros on muodostettava lopulliseen kuntoon sitä mukaa, kun aluetta jää vaiheittain maa-ainesten oton ja varastoinnin ulkopuolelle.

Alue 3 (kts. kartta lupamääräyksessä 2) on muotoiltava aiemmin voimassa olleen (päättynyt 2024) maa-aineslupan mukaiseksi vuoden kuluessa tämän luvan voimaantulosta. Kasvukerroksen muodostaminen ja maisemointi on tehtävä sitä mukaa, kun aluetta jää vaiheitta maa-ainesten varastoinnin ulkopuolelle. Mikäli alueelle rakennetaan halli tms. rakennus, ei kasvukerrosta ole tarpeen tehdä rakennuksen kohdalle tai siihen johtaville kulkuväylille.

Alue 4 (kts. kartta lupamääräyksessä 2) on muotoiltava sekä muodostettava kasvukerros ja maisemoitava aiemmin voimassa olleen (päättynyt 2024) maa-aineslupan mukaiseksi 31.12.2026 mennessä. Ennen alueen 4

istuttamista, tulee luvan valvojalle toimittaa vaaitustulokset kartalla korkeusjärjestelmässä N₂₀₀₀.

Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteenä muodostaa kasvukerros seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 15 cm vahvuinen kerros hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Hiekka voidaan ottaa kaivualueelta tai tarvittaessa tuoda muualta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan. Kasvualustalle kylvetään alueelle luonteenomaisia kasvilajeja tai nurmikkoa. Puustoksi istutetaan sekametsää (2 500–3 000 tainta/ha).

Aluetta ei saa käyttää ylijäämämaiden läjitysalueena. Alueelle voidaan tuoda vain alueen jälkihoidon edellyttämän kasvukerroksen muodostamiseen tarvittava määrä pilaantumattomia maa-aineksia. Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten puhtaus tulee varmistaa. Siltiä ei saa käyttää sellaisenaan alueen maisemointiin.

Muualta tuotavan maa-aineksen mukana alueelle ei saa levitä haitallisia vieraslajeja. Jälkihoidon seuranta tulee jatkaa vähintään kolme vuotta ottamisen päätyttyä ja alueen taimettuminen tulee varmistaa.

18. Toiminnan keskeyttämien tai lopettaminen

Toiminnan pitkäaikaisesta keskeytyksestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään neljä kuukautta ennen toiminnan mahdollista lopettamista, esitettävä yksityiskohtainen suunnitelma ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ympäristönsuojelua koskevista laitoksen lopettamiseen liittyvistä toiminnoista. Viranomaisen voi antaa lopettamiseen liittyviä määräyksiä.

Ottamistoiminnan loputtua vakuuden voimassaoloaikana on alueella pidettävä loppukatselmus, jossa todetaan alueen jälkihoidon ja maisemointitöiden riittävyys.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittaja on vaatinut, että ympäristölupalautakunnan päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Ottotoimintaa ei saa aloittaa.

Perustelut

Hakemuksen luettelo alle 500 metrin etäisyydellä kivenmurskaamon ja kivenlouhimon häiriötä aiheuttavasta toiminnasta alttiista kohteista on

puutteellinen. Luettelosta puuttuu valittajan omistaman kohteen nimi, kiinteistötunnus ja käyntiosoite.

Ottamissuunnitelman mukaan murskaus tapahtuu noin 300 metrin etäisyydellä toiminta-alueeseen rajoittuvien kiinteistöjen välittömistä piha-alueista. Toisin kuin ottosuunnitelmassa ja ympäristöluvassa on esitetty, toiminta-alueeseen rajoittuvalla [REDACTED] tilalla on asuttu vakituisesti vuodesta 1957 sekä pihapiirin edellisissä rakennuksissa yli sadan vuoden ajan. Melua ja tärinää ei ole missään vaiheessa mitattu [REDACTED] tilalta. Räjähdyksistä on aiheutunut tärähdyksiä, jotka ovat aiheuttaneet asuinrakennuksessa voimakkaita tärähtelyjä ja ikkunoiden helinää. Edellisestä maa-ainesten ottotoiminnasta, joka päättyi 19.7.2024, on kulkeutunut murskaustoiminnasta hiekkapölyä noin 350–400 metrin päähän toiminta-alueen rajasta. Hiekkapölyä on kulkeutunut talon katolle ja pihalla olevien autojen päälle.

Päättynyt ottotoiminta on aiheuttanut valtavasti muutoksia ympäristössä esimerkiksi alueen kasvillisuuteen, luontoarvoihin ja lintukantaan. Vanhan metsäalueen kaatamisen ja räjäytystöiden seurauksena alueelta on hävinnyt valkoselkätikka ja liito-orava. Aikaisempi maa-ainesten otto on tuhonnut lähdemuodostelman, josta vesi on painunut harjun sisään, kulkeutunut maakerroksissa harjun sisällä ja purkautunut lähteistä jälleen maan sisältä ulos. Kaivossa on vedenpinta erittäin alhaalla kesäisin. Aiempina vuosikymmeninä kaivon vedenpinta on ollut vajaan metrin syvyydessä maanpinnasta. Kaivon syvyys on kolme ja puoli metriä.

Suunnitelmissa on rakentaa vajaan 100 metrin päähän ottoalueesta omakotitalo. Rakentaminen on suunniteltu aloitettavan vajaan viiden vuoden kuluessa.

Maa-ainesten otto ja kiviaineksen murskaus ei saa rajoittaa eikä haitata omalle tontille rakentamista eikä tontilla asumista tai ajanviettoa. Aiempi jo päättynyt toiminta on haitannut edellä mainittuja toimintoja kohtuuttoman paljon ja on aiheuttanut meluhaittaa. Räjähdytystyöt, josta ei ole ilmoitettu etukäteen, ovat aiheuttaneet vaaratilanteita.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Forssan kaupungin ympäristölupalautakunta on antanut valituksen johdosta lausunnon, jossa on todettu muun ohella, että lähimmät häiriintyvät kohteet ja niihin kohdistuvan haitan arviointi on huomioitu lupamääräyksissä 2, 4, 5, 6, 8, 9, 15 ja 17. Muun muassa murskaus, poraus, rikotus, seulonta ja räjäytykset on kielletty juhannuksesta elokuun alkuun. Hakemuksesta saatujen muistutusten vuoksi toiminta-ajat on määrätty tiukemmiksi kuin valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 8 §:ssä on vaadittu. Lähialueen kaivoille on määrätty tarkkailuvelvoitteet.

Alueen pohjavesiputkien (HP5 ja HP6) pinnankorkeuksissa tai vedenlaatutuloksissa ei ole [REDACTED] 21.11.2024 antaman lausunnon mukaan nähtävissä tarkkailuvuosien 2013–2023 välillä suuria

muutoksia eikä selkeitä pitoisuuksien muuttumisen trendejä pitkällä aikavälillä. Tällä perusteella voidaan olettaa, että kauempana ottoalueen pohjavesiputkista sijaitsevien kaivojen pinnankorkeuksissa ei myöskään olisi suuria muutoksia. Alueen aiempien päätösten myöntämisen yhteydessä ei ole karttatarkastelun perusteella eikä valituksenalaisen päätöksen luontoselvityksessä todettu merkintöjä lähteistä. Valittaja ei ole esittänyt tarkkaa lähteen sijaintia eikä muutakaan selvitystä asiasta. Omakotitalon rakentamisesta ei ole esitetty konkreettista selvitystä, kuten vireillä olevaa rakentamislupahakemusta.

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamislupa on myönnetty vain jo aiemmin avatulle ottoalueelle. Aloittamislupa on ollut mahdollista myöntää, koska alue on jo valmisteltu maa-ainestenottoon ja muun muassa puusto on poistettu.

Lupa- ja valvontavirasto on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa todetaan muun ohella, että ottamisalue sijaitsee Koijärvi-nimisellä vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella. [REDACTED] lausunnossa 21.11.2024 ja vuoden 2024 pohjavesitarkkailuraportissa (13.3.2025) esitettyjen tarkkailutulosten perusteella pohjaveden pinnankorkeuden vaihtelu vuosien ja vuodenaikojen välillä on ollut varsin suurta, noin 2–3 metriä. Myös selvää pohjaveden laadun vaihtelua on tarkkailutuloksissa havaittavissa. Todennäköisesti alueen laaja maa-ainesten otto on lisännyt näitä vaihteluita. Tuloksissa on havaittavissa eri havaintopisteidenkin välistä pinnankorkeuden vaihtelua.

Valituksessa viitatuun lähdemuodostuman sijainti ei selviä valituksesta tai hakemusasiakirjoista. Kuvaus voisi sopia vastineen liitteeksi oheistetun hydrogeologisen kartan (31.12.2014) pohjakartassa havaintoputkien 6 ja HP9/14 välissä olevaan lammikkoon. Uudemmissa kartta-aineistoissa vastaavaa lammikkoa ei enää näy. Valituksessa mainittu pohjaveden purkautuminen voisi tällöin tapahtua harjun pohjoisrinteellä. Maa-ainesten otto on mahdollisesti voinut vaikuttaa lähdemuodostelman/lammikon kuivumiseen. Ottamissuunnitelman nykytilannepiirustuksen perusteella on mahdollista, että lammikon alueen vedet ohjautuvat nykytilanteessa ottamisalueelle. Käytettävissä olevien tietojen perusteella ei kuitenkaan pysty arvioimaan, onko maa-ainesten ottotoiminnasta voinut aiheutua mahdollisesti laajempiakin pohjavesivaikutuksia. Esimerkiksi mahdollisesta vesien imeytymisestä ottamisalueen maaperään on voinut ja voi edelleen aiheutua pohjaveden pinnantason nousua ottamisalueen pohjoisosassa.

Ilmakuvatarkastelun perusteella ottamisalue on vuosina 2020–2023 laajentunut kaakkoon, joten ajallinen yhteys valittajan kiinteistöllä olevan kaivon veden vähyiden ja maa-ainesten oton välillä voi olla olemassa. Karttatarkastelun perusteella ottamisalueen ja tilan välillä on moreenipeitteinen kalliomäki. Käytettävissä olevien tietojen perusteella ottamisalueen ja kaivon välistä mahdollista hydrologista yhteyttä ei voida täysin pois sulkea, mutta todennäköisesti pääosa kaivon vedestä muodostuu kalliomäen alueella, eikä maa-ainesten otolla olisi vaikutusta kaivon veden määrään. Hydrologinen yhteys edellyttäisi esimerkiksi ottamisalueen ja kaivon välisen mäen poikki kulkevaa kallioperän ruhjetta tai muuta paremmin vettä

johtavaa rakennetta. Jos tällainen rakenne olisi olemassa, voisi ottamisalueen vesitasojen muutokset vaikuttaa jossain määrin myös kaivon vedenpinnan korkeuksiin. Lupamääräyksessä 15 edellytettyä kaivon vedenpinnan ja laadun tarkkailua voidaan kuitenkin pitää riittävänä toimenpiteenä.

Kuljetus Nukari Oy on antanut valituksen johdosta vastineen, jossa todetaan muun ohessa, että jatkossa räjäytystyöt tullaan tiedottamaan ennakoidusti ja tarvittaessa suoritetaan värinämittaukset. Murskaustoiminnan yhteydessä kiinnitetään pölyämiseen huomiota ja tarvittaessa kastellaan kiviainesta. Erityisiä maisema-arvoja ei tuhota ja maisemoinnin yhteydessä maisemat tasoittuvat.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa todetaan muun ohella, että päättäneiden lupien voimassaoloaikana vedenpinnan korkeutta ei ole mitattu kaivosta. Valittajan kiinteistöllä asutaan ja se on myös yrityksen toimipaikka. Kiinteistölle on suunniteltu uuden asuinrakennuksen rakentamista viiden vuoden sisällä ja rakennuslupa tullaan hakemaan lähiaikoina.

Valittajan kiinteistöllä oleva kaivo on lähdekaivo. Kaivon vedenpinnan laskemiselle ei voi olla muuta syytä kuin maa-aineksen kaivaminen liian syvältä. Kaivoa on käytetty 150 vuotta ja kaivon vedenpinta on ollut 1950-luvulta vuoteen 2015 puoli metriä maanpinnasta ympäri vuoden. Kaivo kuivui 19.7.2014 saatujen lupien aikana kerran kokonaan ja muuten vedenpinta kaivossa on ollut vaihtelevasti 2,5–3 metriä maanpinnan alapuolella. Kallio madaltuu valittajan kiinteistön koilliskulmassa niin paljon, että kallion päällä on paksu kerros moreenia. Vesisuonen tulosuuntaa on tutkittu tilan koilliskulmassa rakentamisen yhteydessä ja moreenikerroksessa kulkee vesisuoni 2,5–3 metrin syvyydessä.

Ottoalue on ollut erikoinen harjumuodostelma syvine notkoineen ja rinteineen. Uuden maa-ainesluvan myöntämistä vastustetaan, koska alueelle ei haluta enempää tuhoa. Lisäksi maa-aineksen ottoalue on jo nyt valtava. Suuret ottoalueet turmelevat peruuttamattomasti ja totaalisesti alueen luonnon.

Vastaselityksen liitteinä on toimitettu karttakuvia lähteiden, veden virtauskohdan ja suunnitellun uuden asuinrakennuksen sijainneista sekä vesisuonen tulosuunnasta ja veden virtaussuunnasta. Vastaselityksessä on lisäksi viitattu ympäristötarkastajien kanssa käytyyn keskusteluun, jossa on muun muassa käyty läpi lähteen sijainti.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan ympäristön pilaantumisella sellaista päästöä, jonka seurauksena aiheutuu joko yksin tai yhdessä muiden päästöjen kanssa: a) terveyshaittaa; b) haittaa luonnolle ja sen toiminnoille; c) luonnonvarojen käyttämisen estymistä tai melkoista vaikeutumista; d) ympäristön yleisen viihtyisyyden tai erityisten kulttuuriarvojen vähentymistä; e) ympäristön yleiseen virkistyskäyttöön soveltuvuuden vähentymistä; f) vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle; tai g) muu näihin rinnastettava yleisen tai yksityisen edun loukkaus.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1–5 kohtien mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa; 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimita; 6) muista toimita, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain (naapuruussuhdelaki) 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava

huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu: 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista; 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista; 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 11 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta. Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä voidaan lisäksi antaa muun ohella: 1) ottamiseen liittyvistä laitteista ja liikenteen järjestämisestä erityisesti pohjaveden suojelemiseksi; sekä 3) muista hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisista toimenpiteistä.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) (Muraus-asetus) 1 §:n mukaan asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

Saman asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Saman asetuksen 4 ja 5 §:ssä säädetään ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisesta sekä ilmanlaadusta. Asetuksen 4 §:n 4 momentin mukaan jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettuun piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, on pölyn joutumista ympäristöön estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Saman asetuksen 6 §:ssä säädetään meluntorjunnasta. Pykälän 3 momentin mukaan jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, melua on torjuttava koteloinein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla.

Saman asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Saman asetuksen 8 §:n 1 momentin mukaan jos toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteista on alle 500 metriä, ei murskaamista, poraamista, rikutusta tai räjäytyksiä eikä kuormauksia tai kuljetuksia saa tehdä viikonloppuisin eikä arkipyhinä, vaan: 1) murskaaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 22.00 välisenä aikana; 2) poraaminen on tehtävä arkipäivisin kello 7.00 ja 21.00 välisenä aikana; 3) rikotus on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; 4) räjäytykset on tehtävä arkipäivisin kello 8.00 ja 18.00 välisenä aikana; ja 5) kuormaaminen ja kuljetus on tehtävä arkipäivisin kello 6.00 ja 22.00 välisenä aikana. Saman pykälän 2 momentin mukaan, jos maasto-olosuhteet ovat erityisen suojaavat ja toiminnanharjoittaja voi sijoittamalla murskaamo rakennukseen tai muita melua tehokkaasti vähentäviä teknisiä keinoja käyttäen luotettavasti ja ympäristölupaviranomaisen hyväksymällä tavalla osoittaa, että toiminta täyttää häiriöille alttiissa kohteessa 7 §:n vaatimukset melutason arvoista, voidaan ympäristöluvassa sallia murskaus myös lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Ympäristöluvassa voidaan lisäksi erityisistä syistä sallia kuormaaminen ja kuljetus lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla, virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevilla alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB. Uusilla alueilla on melutason yöohjearvo kuitenkin 45 dB. Saman pykälän 2 momentin mukaan loma-asumiseen käytettävillä alueilla, leirintäalueilla, taajamien ulkopuolella olevilla virkistysalueilla ja luonnonsuojelualueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB. Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamassa voidaan kuitenkin soveltaa 1 momentissa mainittuja ohjearvoja.

Saman päätöksen 4 §:n mukaan jos melu on luonteeltaan iskumaista tai kapeakaistaista, mittaus- tai laskentatulokseen lisätään 5 dB ennen sen vertaamista edellä 2 tai 3 §:ssä mainittuun ohjearvoon.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Valituksenalaisella päätöksellä Kuljetus Nukari Oy:lle on myönnetty kymmenen vuoden määräaikainen lupa maa-ainesten ottoon sekä kallion

louhintaan ja louheen murskaukseen kiinteistöllä Paasikangas 61-403-10-68. Kiinteistö sijaitsee Forssassa Paasikankaan alueella, jolla on valituksenalaisen päätöksen kertoelman mukaan ollut maa-ainesten ottoa vuodesta 1929 lähtien. Kiinteistöä koskeneet edelliset luvat maa-ainesten ottamiseen sekä louhintaan ja murskaukseen (Forssan ympäristölupalauskunta 13.6.2014 §:t 39 ja 40) ovat päättyneet 19.7.2024.

Uudessa yhteisluvassa suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 12 hehtaaria, josta jo toiminnassa ollutta ottoaluetta on 7,3 hehtaaria ja uutta, Kollinkalliontien eteläpuolelle suunnittelualueen lounaisosaan sijoittuvaa laajennusaluetta 1,8 hehtaaria. Kalliokiviaineksen ottomäärä on 20 000 m³ltr, soran ja hiekan ottomäärä on 100 000 m³ltr ja moreenin ottomäärä on 10 000 m³ltr. Vuosittainen ottomäärä on noin 13 000 m³ltr.

Suunnitelma-alue on jaettu hakemukseen liitettyssä ja lupamääräyksessä 2 viitatussa aluejakokartassa neljään osa-alueeseen. Suunnitelma-alueen pohjoisosaan sijoittuvalla osa-alueella yksi on maa-aineksen (sora ja moreeni) ottotoimintaa. Suunnitelma-alueen lounais-eteläosaan sijoittuvalla osa-alueella kaksi, joka sisältää myös laajennusalueen, on sekä maa-ainesten ottotoimintaa (sora, moreeni ja kallio) että louheen murskausta. Suunnittelualueen itäosaan sijoittuvalla osa-alueella kolme on aiemmin otettujen maa-ainesten varastointia ja varastokasojen siirtämisen jälkeen alueen korjaaminen vuonna 2024 päättyneen luvan mukaiseen tasoon ennen uuden materiaalin varastointia. Suunnittelualueen itä- ja kaakkoisreunalle sijoittuvalla osa-alueella neljä tehdään vanhan ottoalueen luiskauksen maisemointi vuonna 2024 päättyneen luvan mukaiseksi.

Hakemuksen mukaan melua toiminta-alueella aiheutuu kallion poraamisesta ja räjäytyksistä, kiviaineksen rikotuksesta, murskauksesta, seulonasta, kuormauksesta, kuljetuksesta ja liikenteestä. Hakemuksen mukaan murskauspäiviä on alle 30 vuodessa ja murskaus on jaksottaista noin 0–5 viikkoa vuodessa. Hakemuksessa on ilmoitettu käytettävän murskauslaitosta, jossa esimurskaimen syötin ja kuljettimet on kumitettuja. Hakemukseen liitetyn vuonna 2013 laaditun melumallinnuksen mukaan toiminnasta aiheutuvat melutasot alittavat valtioneuvoston päätöksen 993/1992 ohjearvot lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Ottosuunnitelmassa esitetyn arvion mukaan toiminnasta aiheutuvat pölypäästöt ovat vähäisiä eikä pölyn ole arvioitu kantautuvan häiriintyviin kohteisiin asti. Hakijan arvion mukaan pölyhaittaa lähinaapurustoon voi aiheutua lähinnä Paasikankaantieltä kuljetusten vuoksi.

Valituksessa on esitetty, että valittajan kiinteistöä ei ole huomioitu asuinkiinteistönä, joka sijaitsee alle 500 metrin etäisyydellä kivenmurskaamosta ja kivenlouhinnasta. Hallinto-oikeus toteaa tältä osin, että vaikka hakemuslomakkeen kohtaan 6.2 ei ole täytetty alle 500 metrin etäisyydellä kivenmurskaamosta ja kivenlouhimosta sijaitsevia asuinkiinteistöjä, hakemukseen on liitetty kartta, johon on merkitty etäisyydet naapureihin. Karttaesityksessä on mukana valittajan kiinteistö. Näin ollen hakemuksessa ei ole valituksessa väitettyä puutetta.

Valituksen mukaan jo aikaisempi toiminta on aiheuttanut häiritsevää melua sekä pöly- ja tärinähaittoja valittajan kiinteistölle ja sen käytölle.

Hallinto-oikeus toteaa, että laajennusalue suuntautuu kohti valittajan kiinteistöä ja osa-alueella kaksi tehdään kallion louhintaa mukaan lukien kallion poraus, räjäytys ja rikotus sekä kiviaineksen murskausta. Uuden toiminnan melu-, pöly- ja tärinälähteet sijoittuvat siten laajennusalueen osalta aikaisempaa lähemmäksi valittajan kiinteistöä.

Hallinto-oikeus toteaa, että edellä selostetulla Muraus-asetuksen 3 §:ssä säädettyllä 300 metrin vähimmäisetäisyydellä on pyritty varmistamaan, että louhintaa tai murskausta ei tehdä sellaisella etäisyydellä häiriintyvistä kohteista, että ulkomelulle asetetut ohjearvot häiriintyvissä kohteissa ylittyvät. Asetuksen 4 §:n 4 momentissa ja 6 §:n 3 momentissa on lisäksi säädetty tarpeesta rajoittaa erilaisin teknisin suojaustoimenpitein kivenmurskaamon pöly- ja melupäästöjä tilanteissa, joissa murskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen käytettävästä rakennuksesta.

Hallinto-oikeuden tekemän karttatarkastelun perusteella valittajan kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset sijaitsevat noin 300 metrin etäisyydellä laajennusalueen eteläreunasta. Näin ollen asetuksessa säädetty 300 metrin vähimmäisetäisyys häiriölähteestä täyttyy, mutta toiminnan etäisyys melulle alttiisiin kohteisiin on alle 500 metriä. Selvyyden vuoksi todetaan, että valituksessa mainitulla valittajan kiinteistölle suunnitellulla uudella rakennuspaikalla ja asuinrakennuksen tulevalle rakentamisella ei ole edellä mainittujen etäisyyksien arvioinnissa merkitystä. Kun etäisyyden ja melumallinnuksella selvitettyjen melutasojen lisäksi otetaan huomioon murskauksen jaksottaisuus ja vuotuisten murskauspäivien vähäinen määrä, toiminnalle lupamääräyksessä 4 kuormausta ja kuljetusta lukuun ottamatta määrätty kesätauko juhannuksesta elokuun alkuun sekä lupamääräyksessä 8 asetetut yhtäaikaisen toiminnan rajoitukset, hallinto-oikeus katsoo, ettei toiminnasta ennalta arvioiden aiheudu valittajan kiinteistölle tai sen käytölle eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta melurasitusta tai muuta merkittävää ympäristönsuojelulain tarkoittamaa pilaantumista. Myös pölyhaitan torjunnasta annettuja lupamääräyksiä 5 ja 6 on ennalta arvioiden suhteessa toiminnan luonteeseen ja edellä mainittuihin etäisyyksiin nähden pidettävä riittävinä valittajan kiinteistölle mahdollisesti aiheutuvan pölyhaitan ehkäisemiseksi. Myös lupamääräyksessä 9 räjäytystöiden suorittamisesta ja tärinän mittaamisesta määrättyä on pidettävä riittävänä toiminnasta aiheutuvien tärinähaittojen rajoittamiseksi.

Hallinto-oikeus toteaa, että saadun selvityksen mukaan puheena oleva maa-ainesten ottoalue on laajennusaluetta lukuun ottamatta osoitettu Kanta-Hämeen maakuntakaavassa 2040 Pahurinharjun sora-alueeksi merkinnällä EOh 460. Suunnitelma-alue rajautuu koilliskulmastaan maakuntakaavassa osoitettuun Lunkinharjun-Valijärvenharjun arvokkaaseen geologiseen harjumuodostumaan, ge 4. Ottoalue on alueella jo aikaisemmin harjoitetun maa-ainesten ottotoiminnan vuoksi pääosin jo avoinna olevaa ei-luonnontilaista ottoaluetta. Hakemukseen liitetyn laajennusaluetta koskevan luontoselvityksen mukaan kyseinen alue on talouskäytössä olevaa metsää eikä

saadun selvityksen mukaan myöskään tällä alueella ole erityisiä luontoarvoja. Kun edellä todetun lisäksi otetaan huomioon, että ottotoiminta ei ulotu edellä mainitulle geologisesti arvokkaalle harjumuodostumalle, ottotoiminnasta ei aiheudu maa-aineslaissa tarkoitettua kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymienturmeltumista.

Valituksen mukaan ottotoiminnalla on haitallisia vaikutuksia valittajan kaivon antoisuuteen. Saadun selvityksen mukaan suunnitelma-alue sijaitsee lähes kokonaan Koijärven (0406103) 1-luokan pohjavesialueella osin pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Pieni alue laajennusalueen lounaiskulmasta sijoittuu pohjavesialuetta kuvaavan rajauksen ulkopuolelle. Laajennusalue sijaitsee muuten pohjaveden varsinaisen muodostumisalueen rajauksen ulkopuolella. Valittajan kiinteistö ja sillä sijaitseva lähdekaivo eivät sijaitse pohjavesialueella.

Valittajan kiinteistöllä olevan kaivon pinnankorkeudesta ei ole edellisen lupakauden ajalta mittaustietoja. Toiminnan vaikutusalueen kaivojen veden pinnankorkeuksista ei ole myöskään liitetty selvitystä hakemukseen. Hakemukseen liitettyjen pohjaveden tarkkailutietojen mukaan ottoalueelle asennettujen pohjavesiputkien pinnankorkeuksissa tai vedenlaatutuloksissa ei ole nähtävissä tarkkailuvuosien 2013–2023 välillä suuria muutoksia eikä selkeitä pitoisuuksien muuttumisen trendejä pitkällä aikavälillä.

Hallinto-oikeus toteaa, että valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 15 on määrätty pohjaveden tarkkailusta. Lupamääräyksessä yksilöityä tarkkailua on määrätty tehtäväksi määräyksessä yksilöidyistä toiminnan vaikutusalueen kaivoista valittajan kiinteistöllä oleva kaivo mukaan lukien. Kun lisäksi otetaan huomioon, että lupa- ja valvontavirasto on hallinto-oikeudelle annetussa vastineessa pitänyt epätodennäköisenä, että pohjavesialueen ja valittajan kiinteistöllä sijaitsevan lähdekaivon välillä olisi hydraulinen yhteys, asiassa on esitetyn selvityksen ja alueen toimintahistorian perusteella ollut riittävää asettaa ottotoiminnasta mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi tarvittavat määräykset pohjaveden ja vaikutusalueen kaivojen tarkkailusta.

Hallinto-oikeus katsoo edellä esitetyn perusteella, että lupa maa-ainesten ottoon sekä ympäristölupa kiviaineksen louhinnalle ja murskaukselle on asetetuin lupamääräyksiin voitu myöntää. Perusteita rajoitetun aloittamisoikeuden kieltämiselle ei ole asian käsittelyn aikana ilmennyt ja valitus on kokonaisuudessaan hylättävä.

Hallinto-oikeus toteaa lopuksi selvyiden vuoksi, että valituksenalaisen lupa-asian yhteydessä ei voida käsitellä aikaisempien lupien lainmukaisuutta ja aikaisemman toiminnan aikana tapahtuneita mahdollisia luparikkomuksia koskevia vaatimuksia.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Forssan kaupunginhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **5.11.2026**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (04.26).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Jaana Nyman sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi.

Esittelijä Ella-Noora Jaakkola

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

██████████, oikeudenkäyntimaksu 310 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
 oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Kuljetus Nukari Oy

Forssan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Forssan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Forssan kaupunginhallitus

Lupa- ja valvontavirasto/lupaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/valvontaviranomainen

Lupa- ja valvontavirasto/yleisen edun valvontayksikkö

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/tietoa-meista/tietosuoja/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi, postiosoite ja muut yhteystiedot mukaan lukien sähköinen tai muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- soveltuvalta tavalla valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos valituksen toimittaa sähköisenä asiakirjana, sen on saavuttava korkeimmalle hallinto-oikeudelle valitusajan viimeisen päivän aikana. Muulla tavoin toimitetun valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#